

Examenul național de bacalaureat 2021

Proba E. a)

Limba și literatura română

Model

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

14 iulie 1943, Predeal

Dinu drag,

Sunt fericită că-mi scrii despre noile revelații pe care le ai în legătură cu romanul tău. Aceasta mă face să reînnoiesc ceea ce ți-am spus într-o zi, că niciodată să nu disperi atunci când întruchiparea ideilor tale întârzie să vină, căci timpul și viața trăită la rând îți măresc puterea de înțelegere, îmbogățindu-ți sufletul, dându-i mereu posibilitatea altor renașteri și cuprinsul altor lumini.

Ți-am mărturisit mereu că mă încred deplin în talentul tău și afirmarea spuselor mele nu întârzie să vină. Aș prefera acum să ne plimbăm pe marginea lacurilor noastre și să-ți împărtășesc descoperirile și întrebările mele din ultimul timp.

Pentru că zilele acestea a plouat teribil, norii vătuindu-mi și munții, și pădurile, am fost nevoită să stau în casă, să fac focul în sobă și, instalată cât mai comod, să citesc ca să uit de timp. Am început bineînțeles cu *L'Idiot**. Probabil că vei fi dezamăgit de felul în care am înțeles această carte și de ecourile pe care le-a putut găsi în sufletul meu. Este totuși foarte natural să fie așa.

Senzația pe care am simțit-o în decursul lecturii a fost aceea de chin, înăbușire, apăsare. Deseori simțeam nevoia să deschid fereastra și să respir cât mai mult aer. Dostoievski probabil a coborât în iad să-și adune personagiile, le-a botezat creștinește și apoi le-a dat drumul în lume. Și recunosc că iadul este și pe pământ și că de cele mai multe ori îl descopăr și în sufletul meu.

Prințul Mișkin nu a reușit decât în parte să-mi elibereze sufletul de înlănțuirea suferinței și a păcatelor celorlalte personaje. Și aceasta din următoarele motive:

I. Am înțeles prea mult suferința și structura sufletească a celorlalte personaje principale, Nastasia Philipovna și Aglae, pentru ca să nu le aprob acțiunile. [...]

De Mișkin cred că m-aș fi îndrăgostit și eu nebunește, dacă aș fi luat parte la acțiunea romanului lui Dostoievski.

II. În legătură cu Mișkin am să-ți pun câteva întrebări pe care nu știu dacă am dreptul să ți le pun.

Dacă Mișkin ar fi posedat o inteligență mai complexă decât inteligența sufletească, ar fi putut fi tot așa cum era? Ce folos și ce mângâiere au adus Mișkin și sacrificiul său sufletelor chinuite de celelalte personaje?

De ce Mișkin și toți eroii romanului au trebuit să sfârșească așa cum au sfârșit?

Probabil că nici Dostoievski nu a crezut în posibilitatea vreunei îndreptări sau a unui alt sfârșit pentru sufletul omenesc. [...]. Are o forță și o putere de pătrundere de parcă ar fi Dumnezeu.

Probabil că ceea ce ți-am scris te va îndurera. Îmi pare teribil de rău că am simțit și înțeles astfel romanul lui Dostoievski. De fapt, bănuiesc că nu l-am înțeles deloc și mă întreb dacă voi ajunge să-l pătrund cu alt suflet și altă minte vreodată.

Nelli

Dinu & Nelli Pillat, *Biruința unei iubiri*

**L'Idiot* (limba franceză) – *Idiotul*, roman scris de F. M. Dostoievski. Ca majoritatea intelectualilor epocii, Nelli citește mai ales în limba franceză și folosește ortografia franceză a numelor.

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *decât în parte*. **6 puncte**
2. Menționează numele a două personaje din romanul *Idiotul* de Dostoievski, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează efectul pe care îl are lectura romanului asupra lui Nelli, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care impasul creator nu ar trebui să-l descurajeze pe Dinu, în viziunea lui Nelli. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, o trăsătură a expeditoarei scrisorii, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă lectura este sau nu o modalitate de a te detașa de realitate, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *Biruința unei iubiri* de Dinu & Nelli Pillat, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea, respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte. 6 puncte

Notă

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Comentează textul de mai jos, în minimum 50 de cuvinte, evidențiind relația dintre ideea poetică și mijloacele artistice.

Sunt solitarul pustiiilor piețe
Cu tristele becuri cu pală lumină –
Când sună arama în noaptea deplină,
Sunt solitarul pustiiilor piețe.

Tovarăș mi-i râsul hidos, și cu umbra
Ce sperie câinii pribegi prin canale;
Sub tristele becuri cu razele pale,
Tovarăș mi-i râsul hidos, și cu umbra.

Sunt solitarul pustiiilor piețe
Cu jocuri de umbră ce dau nebulie;
Păbind în tăcere și-n paralizie, –
Sunt solitarul pustiiilor piețe...

George Bacovia, *Păbind*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *relația dintre două personaje* dintr-un basm cult studiat.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, moral, psihologic etc. al celor două personaje;
- evidențierea evoluției relației dintre cele două personaje, prin două episoade/secvențe comentate;
- analiza a două elemente de structură, de compoziție și de limbaj, semnificative pentru evoluția relației dintre personaje (de exemplu: acțiune, conflict, modalități de caracterizare, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narative, instanțe ale comunicării narative, perspectivă narativă, registre stilistice, limbaj etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.